

דן פינורו מסכם את פסטיבל הסרטים ה-30 בברלין: אינפליציה של פרטים

יוצאת-דופן יחידת-סגולה, כפי שרצתה להאמין. אולי כדי להשיב לכל אלה, ולא רק במילים, החליט וקסמן, כאשר הוזמן עם שאר אורחי הפסטיבל לפגישה עם נשיא גרמניה, קארל קארסטנס. שזו השעה להגיש לנשיא בעל העבר השנוי במחלוקת ספר של קרובת-מישפחה בשם לאה פליישמן. הספר, אין זו ארץ, משחזר את קורות המחברת, שראתה עצמה בגרמניה לכל דבר, ניסתה להקים ביתה בגרמניה אחרי המילי-חמה, נישאה וילדה שני ילדים. ולבסוף עלתה לישראל, אחרי שהסתבר לה כי העם הגרמני, לפחות בניגוי, שינה אולי את עורו, אך לא את מנהגיו.

דרך אגב, קארסטנס כנראה אינו כה אהוד בברלין. כאשר הופיע באחת ההצגות החגיגיות בפסטיבל, קיבל אותו הקהל בצוננין, ואילו ביטאון הפסטיבל עשה בדי-חה על חשבוננו שכמעט עוררה שערווריה. על שער אחד הגליונות הודפסה תמונת הנשיא, כשהוא מתנשק עם ראם, המופיע בתפקיד ראשי בסרט הגרמני לב הסערה. התמונה היתה, כמובן, פוטומונטז', אולם בשעות הבוקר המוקדמות, שעה שרק חלק מן הגליונות היו מודפסים, התערבו כמה פקידים גבוהים והעירו בזעם על חוסר הטעם שבשער. ההדפסה הופסקה ואת

הפיומן: „אנחנו לא עושים סרטים, אנחנו נו רק מציגים אותם.“ כלומר, הם יכולים להראות מה נעשה, אבל אינם מסוגלים לשפר, כמו ידיהם, את הרמה. ברלין 1980 יכולה לספק הוכחה טובה לכך.

אין זו ארץ

תחילה בחלקה הקטנה של ישראל בפסטיבל. טרנזיט הוא סרט שלא יכול היה להשאיר את הברלינאים אדישים, ולו רק משום שגיבור הסיפור הוא ברלינאי שאינו מתאקלם בישראל וחולם, אחרי 40 שנה, לשוב למולדתו. ואכן, רוב הביקורת שהתפרסמו אחרי הקרנת טרנזיט התייחסו לנושא. כשהם מציינים, במונחים דומים מאד, את „הרגישות“, „האיפוק“ ו„הכנות“ של הפרט. בסך הכל, היתה ההתייחסות היובית.

הבמאי דני וקסמן והמפיק יעקוב „יני קול“ גולדוואסר, יחד עם השחקן יצחק „פיצו“ בן-צור (גדליה בסר לא נסע לברלין, שכן הפך בימים אלה לאב מאר-שר), הדביקו בעצמם את הפלאקאטים והכינו את הפירסום לסרט כמו ידיהם.

ירדו הרבה מתחת לאפס, ועם שמיים בהירים בדרך כלל, קשה להעלות על הדעת את מחוות ההתפרקות, החשיפה וההווי, שהם עניין של שיגרה בקאן. לברלין באים לראות סרטים.

מן הבחינה הזאת לא היה על מה להתלונן. ברלין מציעה מדי יום כ-40-50 סרטים מכל הסוגים, החל בפורנו וכלה בסרטים נסיוניים; מכל פינות העולם, החל מארצות-הברית, דרך אלבניה וגמור בקור-ריאה. את תפקידו העיקרי, כיריד-סרטים, שהוא חובה לעוסקים במיקצוע, ממלא ה-פסטיבל כהלכה.

הבעייה מתחילה כשמפשפשים גם באי-כות. מזה שנים שכל מנהלי הפסטיבלים חוזרים ומשנים באוזני העולם את אותו

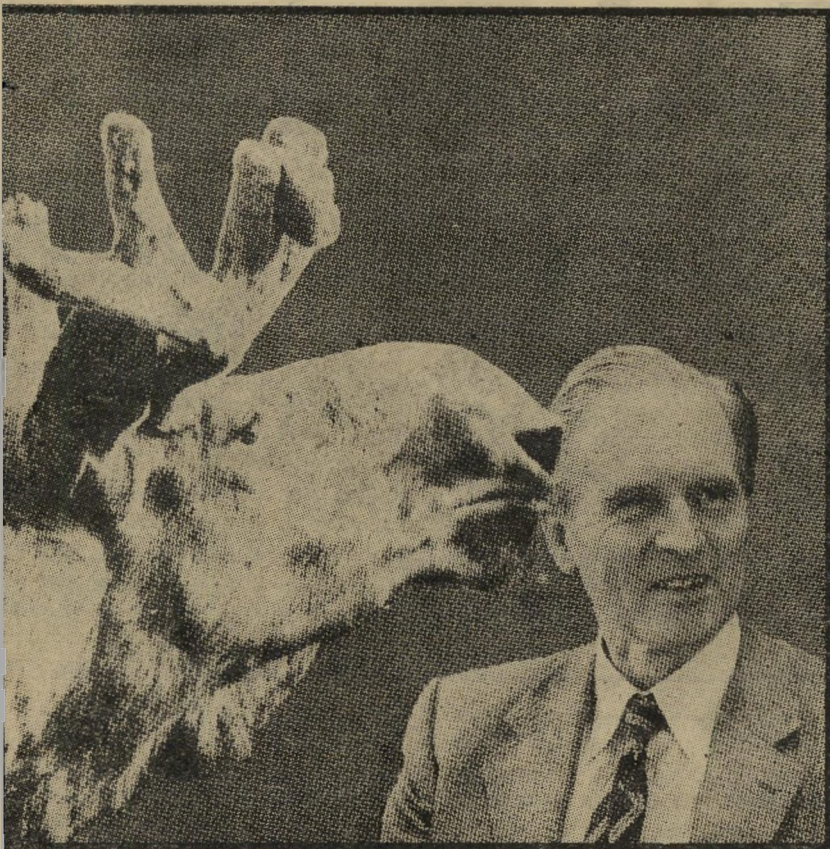
ברלין 1980. פסטיבל חוגג את יובל ה-30.

הסיגנון מאופק מאד. כימעט ואין חשים בחגיגות. ישראל בין האורחים מעיר: „כימעט כמו בחגיגות השלושים של ה-מדינה.“

מזה שנים יצא שמו של פסטיבל ברלין כפסטיבל רציני. בהיקפו, אין הוא נופל אלא מפסטיבל קאן; בגישתו, הוא מתקרב יותר לאופי שיש לימי-עיון מרני-כזים. אבל שלא תהיה כאן טעות — מי שמחפש מסיבות, זלילות-חינם ושתייה-כדת, יכול למצוא אותם גם בברלין. מדי ערב, בבארים ובמיסעדות מחוממים היטב ואטומים מפני החורף, אבל גם במגר-אוויר יפה לעונה זו, עם טמפרטורות שלא

החצי השני מעמד סימבולי מתוך סרטו של זורנר שרטר, פאלרמו או וולפסבורג, שחילק את פרס דב הזהב עם סרט בשם הארטלנד. שרטר, הידוע כמשוגע לאופרה, מתאר את הניגודים שבין האופי הסיציליאני לאופי הגרמני, מראה מורה למוסיקה מלמד את תלמידיו לשיר לאור נרות, כשדיוקן פליני על הקיר.

הנשיקה האסורה

נשיא גרמניה, קארל קארסטנס, מקבל נשיקה מראם, העומד במרכז הסרט לב הסערה. התמונה, פוטומונטז', התנוססה על הבולטיין היומי שקיבלו המשתתפים בפסטיבל. אחרי ההפיעה תמונה אחרת. סוף-סוף כל פסטיבל זקוק לתמיכה ואינו רוצה להסתכסך עם המייסד.

עתה הם מתחילים לנשום לרווחה גם מבי-חינה כלכלית. הסרט נמכר לטלוויזיה הגרמנית ולבתי-קולנוע בכמה ארצות דרום-אמריקה. ויש הבטחות מגרמניה ומיפאן לרכישות נוספות. כך מתחיל להס-תמן סיכוי, שהסרט יכסה את עצמו, וזהו בהחלט הישג לסרטי ישראל שאינו מוכר בורקאס.

מוות

בשידור ישיר

במבט ראשון נדמה היה ששני יוצ-רים היו הבולטים ביותר בתחרות הרשמית: הסולני אנדריי וואידה, שהביא סרט בשם המנצה, עם ג'ון גילגוד בתפקיד הראשי, ומאיקו פרדי, איש המלילה הנדולה,

במסיבת העיתונאים, אחרי ההקרנה, טען העיתונאי המצרי פאוזי סוליימן, שהסרט מדברי על איי-היכולת של יהדות אירופה למצוא את מקומה בארץ. ואילו עיתוי-נאית יהודיה מקומית, קוננה על כך שווקסמן ניפץ את אשליותיה, כשחראה שישראל היא ארץ כמו כל הארצות ולא

תמונה מתוך טעות בעיתוי של הצלם שהפך במאי, ניקולאס רג. תרוה ראסל, כנערה מתאבדת, בסיפור אהבה דליל, עם מעמדים מיניים, מול הפסיכיאטר שלה, ארט גארפונקל, לשעבר המצמד סיימון וגארפונקל.